

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

H.M.M. Hoogerwerf (PvdD)

(d.d. 1 augustus 2019)

Nummer

3537

Onderwerp

Emissie giftige stof PFIB door Chemours

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Per brief van 25 juli jongstleden (met kenmerk PZH-2019-702032008) van Gedeputeerde Vermeulen, is Provinciale Staten op de hoogte gesteld van het feit dat er een storing in de Thermal Converter (TC) van Chemours is opgetreden, met als gevolg de emissie van de 'zeer zorgwekkende stof' perfluorisobuteen (PFIB). Volgens de regels uit de omgevingsvergunning van Chemours is een start-, stop- en storingsprotocol gevolgd en is het uitvallen gemeld bij DCMR. Uit gegevens van Chemours blijkt, dat door het uitvallen van de TC tot het moment dat de betreffende fabriek is stilgelegd circa 700 gram PFIB is vrijgekomen. In de brief aan Provinciale Staten wordt gesteld: 'De voorlopige conclusie van DCMR is dat Chemours heeft gehandeld conform de vigerende omgevingsvergunning. Het voorgeschreven protocol is gevolgd en er is tijdig gemeld. Op leefniveau is geen PFIB gedetecteerd en effecten buiten inrichting zijn er, volgens de melding van Chemours, niet te verwachten. Aan Chemours wordt opgedragen een gedegen onderzoek naar dit voorval uit te voeren en daarover aan DCMR te rapporteren'.

Op 29 juli is in het AD een artikel over de emissie van PFIB gepubliceerd¹. In dit artikel komt de heer Jacob de Boer aan het woord, toxicoloog aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. De heer De Boer noemt PFIB een 'strijdgas', vergelijkbaar met mosterdgas, dat onder andere in de Eerste Wereldoorlog als chemisch wapen werd ingezet. De heer De Boer pleit al jaren voor een algemeen verbod van PFIB vanwege de schadelijke gevolgen ervan voor de volksgezondheid en het milieu. 'Met PFIB mag echt niets misgaan. Als het een keer misgaat, gaat het echt goed mis. Het is echt een gevaarlijk stofje. De overheid neemt een onverantwoord risico door zo'n vergunning te geven², aldus De Boer, in reactie op een incident uit 2017, waarbij eveneens het toxische PFIB vrijkwam.

---

¹ <https://www.ad.nl/dordrecht/giftige-stof-vrijgekomen-bij-storing-chemours~a7cf00ad/>

² <https://www.ad.nl/dordrecht/toxicoloog-slaat-opnieuw-alarm-over-gifgas-bij-chemours~a8b64094/>

1. *Wanneer wordt het resultaat van het onderzoek naar de storing en het vrijkomen van 700 gram van het zeer giftige PFIB door Chemours opgeleverd? Wanneer kunnen Provinciale Staten de uitslag van het onderzoek ontvangen? Doet DCMR, naast Chemours, ook zelf nog nader onafhankelijk onderzoek naar het incident? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

DCMR heeft Chemours per brief opgedragen nader onderzoek te doen naar de oorzaak van het uitvallen van de Thermal Converter en de mogelijke maatregelen om herhaling te voorkomen. Dit onderzoek is inmiddels uitgevoerd en DCMR heeft de ontvangen rapportage van Chemours getoetst aan de eigen bevindingen en geaccepteerd. De rapportage en het onderzoek van DCMR bevestigen de feiten en omstandigheden zoals die met de Lid GS brief van 25 juli 2019 met u zijn gedeeld.

Het uitvallen van de TC is veroorzaakt door een storing van een debietmeter door een defecte printplaat. Nadat het instrument was gerepareerd, is de Thermal Converter weer opgestart en de productie hervat. Tijdens het voorval is er door Chemours correct gehandeld volgens het in de vergunning opgenomen start,- stop,- en storingsprotocol.

De Thermal Converter is een nageschakelde techniek met het doel emissies naar de lucht zoveel als mogelijk te beperken. Emissies die ontstaan tijdens starten, stoppen en verstoringen in de operatie, zoals het uitvallen van de Thermal Converter, zijn onderdeel van het verwerkingsrendement. Met dit voorval voldoet de Thermal Converter aan het in de vergunning voorgeschreven vereiste verwerkingsrendement van 95% en valt de emissie binnen de vergunde jaarvracht.

2. *PFIB is een zeer schadelijke stof voor mens, dier en milieu. In de nabijheid van de Chemours-fabriek zijn woonwijken van de gemeenten Dordrecht, Sliedrecht en Papendrecht. Zijn de bewoners van deze nabijgelegen wijken geïnformeerd over het incident en over de gevolgen van de giftige stof? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Chemours beschikt op en rondom de fabriek over een meetnet met 130 meetpunten waarmee perfluorisobuteen (PFIB) op ppb niveau (parts per billion) gemeten kan worden. Bij het voorval van 22 juli 2019 is geen PFIB gedetecteerd en effecten buiten de inrichting zijn daarom niet te verwachten. Chemours heeft met de omliggende gemeenten afgesproken dat voorvallen met effecten buiten de inrichting aan hen gemeld worden. Dat was in dit geval niet aan de orde.

3. *Worden de voorwaarden van de omgevingsvergunning aangescherpt om een dergelijk incident met schadelijke gevolgen voor het milieu en de volksgezondheid in de toekomst te voorkomen? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

In de vergunning is een minimaal verwerkingsrendement van de thermal converter voorgeschreven van 95%. Ook zijn er diverse veiligheidsvoorzieningen opgenomen in de vergunning die tot snelle detectie van ongewenste emissie van PFIB moeten leiden. Het voorval van 22 juli 2019 past binnen de van kracht zijnde Wabo vergunning van Chemours. Voordat deze vergunning verleend werd, is conform nationale wet- en regelgeving vastgesteld dat de vergunde PFIB emissies niet leiden tot een overschrijding van het maximaal toelaatbaar risico (MTR), noch van het verwaarloosbaar risico (VR) niveau.

Het beleid van de provincie Zuid-Holland is erop gericht emissies van 'zeer zorgwekkende stoffen' zoals PFIB zoveel mogelijk te minimaliseren. Met de Lid GS brief van 5 juni 2019 bent u geïnformeerd over het voornemen van Gedeputeerde Staten de aan Chemours vergunde jaarvracht van PFIB en diverse andere organische fluorverbindingen op termijn met 99% te reduceren. De ontwerpbeschikking hiervoor ligt sinds 6 juni 2019 ter inzage.

4. *Klopt het dat u de kritiek van Jacob de Boer, toxicoloog van de VU, niet deelt, zoals aangegeven in de media? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

PFIB is vanwege de stoffeïenschappen aangemerkt als 'zeer zorgwekkende stof' (ZZS). Op grond daarvan hebben wij Chemours verplicht de emissie zoveel als mogelijk te minimaliseren. De stof wordt door het bedrijf echter niet als grondstof gebruikt, noch opgeslagen of verladen, maar ontstaat in geringe hoeveelheden als bijproduct in het productieproces. Daarmee is er geen risico dat er plotseling grotere hoeveelheden kunnen vrijkomen dan wat er vanuit het productieproces kan ontstaan. Omdat een veilige verwerking van PFIB van groot belang is voor werknemers en omwonenden hebben wij als Wabo bevoegd gezag in de vergunning strenge eisen opgenomen: Het ontstaan van de stof moet zoveel mogelijk worden voorkomen en wat er ontstaat dient veilig afgevoerd en vernietigd te worden via een verbrandingsinstallatie. Indien deze thermal converter uitvalt, wordt een deel van de productie volgens een vastgelegd stop-protocol stilgelegd om daarmee de emissie te beëindigen. Gedurende dit protocol wordt de emissie van de fabriek direct tijdelijk omgeleid naar de hoge schoorsteen.

5. *Bent u bereid om bij het Rijk te pleiten voor een verbod op de toxische PFIB? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

De stoffen waarvan de productie, import en het gebruik op grond van de Reach verordening (Registratie, Evaluatie, Autorisatie en restrictie van Chemische stoffen) niet of slechts onder beperkingen is toegestaan, staan op respectievelijk de Autorisatielijst³ of de Restrictielijst⁴. PFIB staat op geen van beide lijsten vermeld.

---

³ <https://echa.europa.eu/nl/authorisation-list>

Zoals aangegeven in de beantwoording van vraag 4 wordt PFIB door Chemours niet als grondstof gebruikt en niet beoogd geproduceerd. Een verbod op PFIB als onvermijdelijk bijproduct achten wij niet realistisch.

PFIB is in de Nederlandse wet- en regelgeving gekwalificeerd als 'zeer zorgwekkende stof' (ZZS). De productie en het gebruik van ZZS zijn op grond daarvan echter niet verboden. Emissies van ZZS kunnen op grond van nationale wet- en regelgeving vergund worden mits voldaan kan worden aan strikte eisen. Bedrijven die met deze stoffen werken moeten alles in het werk stellen om emissies naar de lucht of lozingen naar water te voorkomen of tot een minimum te beperken.

Zoals genoemd in de beantwoording van vraag 3 is de provincie voornemens de aan Chemours vergunde jaarvracht van PFIB op termijn met 99% te reduceren.

Den Haag, 17 september 2019

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,   voorzitter,

drs. H.M.M. Koek   drs. J. Smit

---

⁴ <https://echa.europa.eu/nl/substances-restricted-under-reach>